

โครงการ “คัดเลือกเกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิด ประจำปี พ.ศ. 2566”

หลักการและเหตุผล

มูลนิธิร่วมด้วยช่วยกันสำนึกรักบ้านเกิด ดำเนินโครงการ “คัดเลือกเกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิด” เพื่อยกย่องประกาศเกียรติคุณเกษตรกรต้นแบบต่อสาธารณชน ให้ได้เป็นที่รู้จักและเป็นแบบอย่างที่ดี โดยแนวคิดการคัดเลือก “เกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิด” ในแต่ละปีมีความแตกต่างกัน เพื่อตอบโจทย์ความต้องการและการเปลี่ยนแปลงของสังคมเกษตรกรรม ทั้งนี้ ทุกแนวคิดล้วนมีจุดร่วมสำคัญ คือส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองและก้าวเดินต่อไปข้างหน้าอย่างยั่งยืน

ภาคการเกษตรของไทยนับว่ามีความสำคัญอย่างมากต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ เนื่องด้วยประเทศไทยมีความพร้อมทั้งด้านสภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่เหมาะสมแก่การทำเกษตร สามารถผลิตและส่งออกสินค้าเกษตรไปขายยังต่างประเทศได้ โดยมีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ยางพารา ปาล์ม น้ำมัน และอ้อย โดยในปัจจุบันเทรนด์การทำเกษตรกำลังถูกเปลี่ยนผ่านจากเกษตรแบบดั้งเดิมสู่การทำ “เกษตรอัจฉริยะ” เป็นการทำการเกษตรรูปแบบใหม่ ใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ที่มีความแม่นยำสูง เข้ามาช่วยในการทำงาน ให้มีความสำคัญกับความปลอดภัยต่อผู้บริโภค สิ่งแวดล้อม และเป็นการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าที่สุด

ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายภาครัฐที่ต้องการผลักดันพัฒนาเกษตรกรไทยให้เป็น “เกษตรกรอัจฉริยะ” โครงการคัดเลือกเกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิดประจำปี พ.ศ.2566 จึงได้กำหนดแนวคิดการคัดเลือกเกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิด ภายใต้อกรอบ “ผู้ประกอบการเกษตรอัจฉริยะ (Smart Agri-Entrepreneur)” เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรสร้างมูลค่าเพิ่มและต่อยอดในเชิงการตลาด โดยมีจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการ รู้จักการบริหารจัดการและใช้เทคโนโลยีในการผลิต แปรรูป และการจัดจำหน่าย เพื่อเป็นผู้ประกอบการเกษตรอัจฉริยะ โดยมีความเป็นผู้นำ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกและให้ความสำคัญกับความยั่งยืน

ภายใต้อกรอบ “ผู้ประกอบการเกษตรอัจฉริยะ (Smart Agri-Entrepreneur)” มุ่งเน้นการรวมกลุ่มของเกษตรกรทั้ง สหกรณ์ วิสาหกิจ และแปลงใหญ่ เพื่อสนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกรรายย่อย มีการผลิตสินค้า การบริหารจัดการรวมถึงการจำหน่ายร่วมกัน เพื่อสร้างอำนาจต่อรอง ขยายโอกาสทางตลาด ลดต้นทุนการผลิตเพิ่มมูลค่าของสินค้า และการสร้างรายได้กระจายสู่ชุมชนรวมถึงการแข่งขันกับต่างประเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อค้นหา สนับสนุน และยกย่องเชิดชูเกษตรกร ที่มีศักยภาพในการเป็นต้นแบบสำหรับเกษตรกรยุคใหม่ที่มีวิถีคิดอย่างเป็นระบบ สามารถนำทริเอนด์แบบไปประยุกต์และปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม ปรับตัวกับกระแสการเปลี่ยนแปลง สามารถพึ่งพาตนเองได้ พร้อมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนอย่างยั่งยืน
2. เพื่อต่อยอดภูมิปัญญาการดำเนินงานสำนึกรักบ้านเกิดและแสดงถึงความมุ่งมั่นในการตอบแทนคุณแผ่นดินของมูลนิธิร่วมด้วยช่วยกันสำนึกรักบ้านเกิดและองค์กรภาคี ในการส่งเสริม สนับสนุน ยกย่องเชิดชูเกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิด ให้มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการเกษตร
3. เพื่อเผยแพร่ผลงานและความสำเร็จของเกษตรกรต้นแบบสำนึกรักบ้านเกิด ผู้สาธารณชนให้เกิดการยอมรับ เป็นแรงบันดาลใจในการดำเนินชีวิต และการประกอบอาชีพเกษตรกรได้
4. เพื่อสนับสนุนเกษตรกรที่ทำเกษตรวิถีอินทรีย์ เพื่อสุขภาพที่ดีของชีวิต

ขั้นตอนการดำเนินการคัดเลือก

1. สรุปหัวข้อและประเด็นการคัดเลือก

- สรุปหัวข้อการคัดเลือกเกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิด ประจำปี พ.ศ. 2566
- ประชุมร่วมกับหน่วยงานพันธมิตร เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร ฯลฯ

2. กระบวนการรับสมัคร

- ประกาศรับสมัครผ่านช่องทางออนไลน์ของมูลนิธิร่วมด้วยช่วยกันสำนึกรักบ้านเกิด บริษัทรักบ้านเกิด จำกัด และหน่วยงานพันธมิตร
- ประกาศรับสมัครผ่านช่องทางออฟไลน์ของหน่วยงานพันธมิตร
- จัดแถลงข่าวความร่วมมือ โครงการคัดเลือกเกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิด

3. การคัดเลือกรอบที่ 1

- คัดเลือกจากใบสมัครทั่วประเทศ ให้เหลือผู้สมัคร 30 คน โดยคณะกรรมการ
- จัด Academy 2 วัน 1 คืน อบรม Business model ผู้การเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ

4. การคัดเลือกรอบที่ 2

- ผู้สมัครทั้ง 30 คน ที่ผ่านกระบวนการ Academy นำผลิตภัณฑ์ของตนเองมานำเสนอผลงานต่อหน้าคณะกรรมการภายใต้โจทย์ที่กำหนด
- คณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครจาก 30 คน ให้เหลือ 10 คนสุดท้าย
- กำหนดแบบทดสอบให้ 10 คนสุดท้าย เพื่อแก้ไขตาม Comment

5. การคัดเลือกรอบที่ 3

- 10 Finalists นำเสนอผลงานต่อหน้าคณะกรรมการ
- จัดลำดับผู้ชนะ 1 – 10 เพื่อเตรียมเข้ารับรางวัล

6. พิธีประกาศผล (จัดกิจกรรม 2 วัน)

- กิจกรรม วันที่ 1 : กิจกรรม Ice Breaking การอยู่ร่วมกับผู้อื่นและการทำงานเป็นทีมร่วมกับรุ่นพี่เครือข่ายเกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิด
- กิจกรรมวันที่ 2 : วันพิธีประกาศผลมอบรางวัล

คุณสมบัติของผู้เข้าสมัครโครงการคัดเลือกฯ

1. เป็นเกษตรกรหรือผู้ประกอบการเกษตร อายุ 17-50 ปี และมีสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรเป็นของตนเอง มิใช่สินค้าผิวดอกหมาย ผิดศีลธรรมอันดีงาม
2. เป็นบุคคลที่มีสัญชาติไทย
3. มีเอกสารสิทธิครอบครองที่ดินในการทำการเกษตรอย่างถูกต้อง กรณีเป็นผู้เช่าที่ดิน ต้องมีเอกสารรับรองที่ถูกต้อง
4. เป็นเกษตรกรแนวทางวิถีอินทรีย์ หรือ อินทรีย์
5. เป็นเกษตรกร Smart Farmer หรือ Young Smart Farmer
6. เป็นสมาชิกการรวมกลุ่มเกษตรกร (สหกรณ์, วิสาหกิจ, แปลงใหญ่ หรือ อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง)
7. เป็นเกษตรกรที่มีแนวคิดการทำการเกษตร เพื่อพัฒนาธุรกิจของตนเอง และขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนและสังคม
8. ไม่เคยเป็นผู้ได้รับการคัดเลือกเป็น “เกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิด” มาก่อน

หลักเกณฑ์ในการพิจารณา

พิจารณาคัดเลือกตามองค์ประกอบมิติต่างๆ ทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

1. คุณสมบัติส่วนบุคคล
 - 1.1 อายุ 17 – 50 ปี และมีสัญชาติไทยเท่านั้น
 - 1.2 เป็นเกษตรกรวิถีอินทรีย์ หรือ อินทรีย์
 - 1.3 มีทักษะความรู้ด้านการเกษตร
 - 1.4 สามารถถ่ายทอดประสบการณ์ได้
 - 1.5 เป็นสมาชิกกลุ่มของเกษตรกรทั้ง สหกรณ์ วิสาหกิจ แปลงใหญ่ และอื่นๆ ที่มีเอกสารยืนยัน

2. คุณสมบัติด้านการเกษตรวิถีอินทรีย์ หรืออินทรีย์

- 2.1 ด้านสุขภาพ : ทำเกษตรอินทรีย์ที่ส่งเสริมและสร้างความยั่งยืนด้านสุขภาพให้แก่ผู้ผลิตและผู้บริโภค
- 2.2 ด้านนิเวศวิทยา : ทำเกษตรอินทรีย์ที่สอดคล้องกับวิถีแห่งธรรมชาติ ดูแลและรักษาดิน น้ำ อากาศ พืช สัตว์และมนุษย์
- 2.3 ด้านความเป็นธรรม : ทำเกษตรอินทรีย์ที่เกื้อกูลต่อสิ่งแวดล้อมและสิ่งมีชีวิต ดูแล และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงการแบ่งปันทรัพยากรภายในชุมชน
- 2.4 ด้านการดูแลเอาใจใส่ : ทำเกษตรอินทรีย์ด้วยความระมัดระวัง เพื่อปกป้องสุขภาพ และความเป็นอยู่ของคนในชุมชนและสังคม

3. คุณสมบัติด้านผู้ประกอบการเกษตรอัจฉริยะ (Smart Agri-Entrepreneur)

3.1 ด้านสังคม

- 3.1.1 การรวมกลุ่มของเกษตรกรในพื้นที่ที่อยู่บริเวณใกล้เคียงกัน มีการเพาะปลูกพืช/ประมง/ปศุสัตว์ ชนิดเดียวกัน
- 3.1.2 การบริการจัดการเกษตรกรภายในกลุ่ม
- 3.1.3 การสร้างและขยายเครือข่ายที่มีการเชื่อมโยงและเกื้อกูลกัน
- 3.1.4 การเพิ่มขีดความสามารถในการต่อรอง

3.2 ด้านเศรษฐกิจ

- 3.2.1 การใช้เทคโนโลยีในกระบวนการผลิตเพื่อลดรายจ่าย เพิ่มรายได้
- 3.2.2 การจัดการผลผลิต การแปรรูป และมาตรฐานรับรอง
- 3.2.3 การตลาด ช่องทางการตลาด รูปแบบการจำหน่าย แหล่งจำหน่าย ผู้รับซื้อ
- 3.2.4 ปัจจัยการผลิต/ต้นทุน การจ้างงาน รายได้ และผลกำไร

3.3 ด้านสิ่งแวดล้อม

- 3.3.1 จัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- 3.3.2 การจัดการของเสีย
- 3.3.3 การออกแบบและเลือกใช้วัสดุผลิตบรรจุภัณฑ์
- 3.3.4 การใช้พลังงานทดแทน

เงินสนับสนุนเกษตรกร

มอบเงินสนับสนุนเกษตรกรพร้อม โฉนดประกาศเกียรติคุณแก่เกษตรกรจำนวน 10 ท่าน ดังนี้

อันดับที่ 1	เงินสนับสนุน	100,000 บาท
อันดับที่ 2	เงินสนับสนุน	80,000 บาท
อันดับที่ 3	เงินสนับสนุน	60,000 บาท
เกษตรกรดีเด่น 7 ท่าน	เงินสนับสนุนท่านละ	30,000 บาท
รวมมูลค่า		450,000 บาท

คณะกรรมการ

1. ผู้ทรงคุณวุฒิจากกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
2. นักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้อง
3. ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์กรภาคี
4. ผู้แทนมูลนิธิร่วมด้วยช่วยกันสำนึกรักบ้านเกิด

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เกษตรกรผู้เข้าร่วม โครงการฯ เกิดขวัญและกำลังใจในการประกอบอาชีพเกษตรกร และสามารถพัฒนา ศักยภาพตนเองได้
2. เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ และเกิดการหมุนเวียนด้านการเงินในระบบเศรษฐกิจ
3. เกิดการต่อยอดคุณธรรมสำนึกรักบ้านเกิด ที่แสดงถึงความมุ่งมั่นในการตอบแทนคุณแผ่นดิน ของมูลนิธิ ร่วมด้วยช่วยกันสำนึกรักบ้านเกิด และองค์กรภาคี
4. เกิดการเผยแพร่ผลงานและความสำเร็จของเกษตรกรสู่สาธารณชน และเป็นต้นแบบของเกษตรกรหรือ ผู้ที่อยากประกอบอาชีพด้านการเกษตร

ผู้รับผิดชอบ

มูลนิธิร่วมด้วยช่วยกันสำนึกรักบ้านเกิด

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมและจัดส่งเอกสาร

คุณณิชชาวีณ์ ธนินท์ไชยฉัตร

มูลนิธิร่วมด้วยช่วยกันสำนึกรักบ้านเกิด

499 ถนนกำแพงเพชร 6 แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

โทร. 094 312 3322 หรือ 094 312 8833

E-mail : nichavee_t@rakbankerd.com